

Miljøverndepartementet

Deres ref.:   Vår ref.:   Saksbehandler   Dato
10/876-2/DV/008   Dag Vongraven, tlf. 77750638   10.02.2011

Høring av KU-program for åpning av havområdene ved Jan Mayen for petroleumsvirksomhet

Viser til høringsdokumentet "Forslag til program konsekvensutredning – åpning av havområdene ved Jan Mayen for petroleumsvirksomhet" og tilhørende høringsbrev fra Olje- og energidepartementet, samt epost fra Miljøverndepartementet (MD) datert 07.01.2011 hvor miljødirektoratene bes sende sine uttalelser til MD med frist 21.02.2011.

Generelt kan det sies at det er et gjennomgående godt og dekkende utredningsprogram.

Jan Mayen er en del av Norsk Polarinstittutt (NP) sitt mandat område, og NP har derfor et overordnet ansvar for innhenting av kunnskap om og overvåking av naturmiljøet på Jan Mayen. Når mulige konsekvenser av petroleumsvirksomhet på sokkelen rundt Jan Mayen skal utredes, er det naturlig at hovedfokus legges på kunnskap om det marine miljøet og koblinger mellom økosystem og næringskjeder i havet og på land. I lys av dette har Norsk Polarinstittutt noen tilleggskommentarer som det gjøres rede for nedenfor.

Konsekvenser av lang avstand til fastlandet

Nærmeste avstand til Jan Mayen fra fastlandet er ca 500 nm (Lofoten). I KU-programmet (kap. 3.2) kommenteres det at avstanden til fastlandet gjør at oppgaver relatert til HMS (helse, miljø og sikkerhet) må ligge på "selve Jan Mayen". Dette ble også anført av statsråden og eksperter som deltok på befaringen i september 2009. Det er krevende å ha et klart bilde av hvilke omfang nødvendige utbygginger på land innenfor aktivitetsområdet vil kunne få, og det er også vanskelig å se for seg hvor tung og omfattende logistikk som kreves, hvor trafikert området vil bli osv. Dette må konsekvensutredningen gi gode svar på, og utredningsprogrammet bør styrkes på dette feltet. Et høyt aktivitetsnivå vil kunne utløse behov for kartlegging og overvåking av naturmiljøet innenfor og i umiddelbar nærhet av aktivitetsområdet på land.

Sjøfugl

En forutsetning for at man skal kunne oppdage eventuelle endringer av aktivitet på forekomst av sjøfugl på Jan Mayen er at man får etablert langsiktig overvåking. En vellykket etablering av langsiktig overvåking krever, foruten tilgang til langsiktig finansiering, en kartlegging av hvilke arter som finnes hvor, og hvor det finnes egnede lokaliteter for slik overvåking. Denne type undersøkelser gjennomførte NP i 2010, og vi har i dag et godt grunnlag for å etablere overvåking av flere arter. I tillegg vil det kreves tilleggsundersøkelser som gir oss en bedre "baseline" ndg vital kunnskap om de

tilstedeværende fuglenes bestandstilhørighet, bestandsstatus, arealbruk gjennom året etc. På dette punktet er utredningsprogrammet tilfredsstillende.

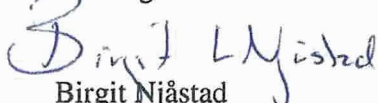
Sjøpattedyr

Som nevnt i høringsdokumentet s. 19 finnes det en rekke hvalarter i havområdene rundt Jan Mayen. Dette inkluderer alt fra blåhval, finnhval og knølhval ned til mindre tannhvaler. NP har i tillegg fulgt en satellittmerket grønlandshval fra den utrydningstruede Spitsbergenbestanden merket nord i Framstredet ned til rundt 200 km vest for Jan Mayen. Det finnes en rekke studier som omhandler effekter av ulike akustiske forstyrrelser som f.eks. seismikk på ulike hvalarter, hvor da både fysiologiske og atferdsendringer er beskrevet. Typisk for sistnevnte er fryktresponser, endring i dykkemønster og vokalisering, samt endret vandringsmønster.

I forbindelse med en konsekvensutredning vil det derfor være ønskelig og mulig, med dagens teknologi, og legge opp til en langsiktig og ekstensiv overvåking (for eksempel akustisk) av forekomst av ulike hvalarter rundt Jan Mayen.

Pga. havisens tilbaketrekking er det i dag sjelden at isen rekker helt øst til Jan Mayen, eller legger seg nært nok øya til at isavhengige arter (bl.a. grønlandssel, klappmyss, hvalross, ringsel, isbjørn) gjør seg gjeldende på Jan Mayen. Vi vurderer derfor ikke å prioritere ny kunnskap om disse artene i områdene rundt Jan Mayen ndg framtidig petroleumsvirksomhet, hvor hovedaktiviteten synes å rette seg mot sokkelen i sør mot Island.

Vennlig hilsen

Birgit Njåstad

Dag Vongraven